

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1218/2010

zo 14. decembra 2010

o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na niektoré kategórie dohôd o špecializácii

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 2821/71 z 20. decembra 1971 o uplatňovaní článku 85 ods. 3 zmluvy na kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov⁽¹⁾,

po uverejnení návrhu tohto nariadenia,

po konzultácii s Poradným výborom pre obmedzujúce postupy a dominantné postavenie,

keďže:

(1) Nariadenie (EHS) č. 2821/71 splnomocňuje Komisiu, aby prostredníctvom nariadenia uplatnila článok 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (*) na niektoré kategórie dohôd, rozhodnutí a zosúladených postupov spadajúcich do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, ktoré majú za cieľ špecializáciu, vrátane dohôd potrebných na jej dosiahnutie.

(2) Nariadenie Komisie (ES) č. 2658/2000 z 22. novembra 2000 o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov⁽²⁾ vymedzuje kategórie dohôd o špecializácii, ktoré podľa Komisie zvyčajne spĺňajú podmienky stanovené v článku 101 ods. 3 zmluvy. Vzhľadom na celkovú pozitívnu skúsenosť s uplatňovaním uvedeného nariadenia, ktoré je účinné do 31. decembra 2010, ako aj pri zohľadnení ďalších skúseností získaných od jeho prijatia je vhodné prijať nové nariadenie o skupinovej výnimke.

(3) Toto nariadenie by malo splniť dve požiadavky: zabezpečiť účinnú ochranu hospodárskej súťaže a poskytnúť primeranú právnu istotu podnikom. Pri sledovaní týchto cieľov by sa malo zohľadniť, že je potrebné podľa možnosti čo najviac zjednodušiť administratívny dohľad a právny rámec. Na účely uplatnenia článku 101 ods. 3 zmluvy je možné vo všeobecnosti predpokladať, že ak trhová sila nepresiahne určitú hranicu, pozitívne účinky dohôd o špecializácii prevážia nad ich negatívnymi účinkami na hospodársku súťaž.

(4) Na účely uplatnenia článku 101 ods. 3 zmluvy prostredníctvom nariadenia nie je potrebné vymedziť dohody, ktoré by mohli spadať do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy. Pri individuálnom posudzovaní dohôd podľa článku 101 ods. 1 zmluvy sa musí zohľadniť niekoľko faktorov, najmä však trhová štruktúra na relevantnom trhu.

(5) Výhoda výnimky poskytnutej týmto nariadením by sa mala obmedziť a poskytnúť len tým dohodám, v prípade ktorých je možné s dostatočnou istotou predpokladať, že spĺňajú podmienky článku 101 ods. 3 zmluvy.

(6) V prípade dohôd o špecializácii vo výrobe je najpravdepodobnejšie, že prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovarov, ak majú zúčastnené strany dopĺňajúce sa zručnosti, aktíva alebo činnosti, pretože sa môžu sústrediť na výrobu určitých produktov, a tak fungovať efektívnejšie a dodávať tieto produkty lacnejšie. To vo všeobecnosti platí aj pre dohody o špecializácii v oblasti prípravy služieb. Je pravdepodobné, že pri účinnej hospodárskej súťaži spotrebiteľia získajú primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich.

(7) Tieto výhody môžu vyplývať z dohôd, prostredníctvom ktorých sa jedna zúčastnená strana úplne alebo čiastočne vzdáva výroby určitých produktov alebo prípravy určitých služieb v prospech inej zúčastnenej strany („jednostranná špecializácia“), z dohôd, prostredníctvom ktorých sa každá zúčastnená strana úplne alebo čiastočne vzdáva výroby určitých produktov alebo prípravy určitých služieb v prospech inej zúčastnenej strany („recipročná špecializácia“), a takisto aj z dohôd, prostredníctvom ktorých sa zúčastnené strany zaväzujú spoločne vyrábať určité produkty alebo pripravovať určité služby („spoločná výroba“). V kontexte tohto nariadenia nie je pre koncepciu jednostrannej špecializácie a koncepciu recipročnej špecializácie nutné, aby strana znížila svoju

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 285, 29.12.1971, s. 46.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 304, 5.12.2000, s. 3.

(*) S účinnosťou od 1. decembra 2009 sa článok 81 Zmluvy o ES stal článkom 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Uvedené dva články sú obsahovo totožné. Na účely tohto nariadenia by sa odkazy na článok 101 ZFEÚ mali v prípade potreby chápať ako odkazy na článok 81 Zmluvy o ES. ZFEÚ tiež zaviedla niektoré zmeny v terminológii, ako napríklad nahradenie „Spoločenstva“ slovom „Únia“ a „spoločný trh“ slovami „vnútorný trh“. Terminológia ZFEÚ sa bude používať v celom tomto nariadení.

kapacitu, pretože stačí, aby strany znížili svoje výrobné objemy. Koncepcia spoločnej výroby si však nevyžaduje, aby zúčastnené strany znížili svoje individuálne výrobné činnosti mimo rozsahu ich plánovaného dojednaní o spoločnej výrobe.

- (8) Povaha dohôd o jednostrannej a recipročnej špecializácii predpokladá, že zúčastnené strany pôsobia na rovnakom trhu produktov. Nie je nutné, aby zúčastnené strany pôsobili na rovnakom geografickom trhu. Uplatňovanie tohto nariadenia na dohody o jednostrannej a recipročnej špecializácii by sa preto malo obmedziť len na prípady, keď zúčastnené strany pôsobia na rovnakom trhu produktov. Dohody o spoločnej výrobe môžu uzatvárať zúčastnené strany, ktoré na rovnakom trhu produktov už pôsobia, ale aj zúčastnené strany, ktoré chcú vstúpiť na rovnaký trh produktov prostredníctvom dohody. Dohody o spoločnej výrobe by preto mali spadať do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia bez ohľadu na to, či zúčastnené strany už pôsobia na rovnakom trhu s produktmi.
- (9) Aby sa zabezpečilo, že špecializácia prinesie výhody bez toho, aby jedna zo zúčastnených strán úplne opustila trh nadväzujúci na výrobu, toto nariadenie by sa malo vzťahovať na dohody o jednostrannej a recipročnej špecializácii, len pokiaľ stanovujú povinnosti týkajúce sa dodávok a nákupov alebo spoločnú distribúciu. Povinnosti týkajúce sa dodávok a nákupov môžu, ale nemusia mať výhradný charakter.
- (10) Je možné predpokladať, že ak podiel zúčastnených strán na relevantnom trhu s produktmi, ktoré sú predmetom dohody o špecializácii, nepresiahne určitú úroveň, potom tieto dohody vo všeobecnosti prinášajú hospodárske výhody vo forme úspor z rozsahu alebo zo sortimentu alebo vo forme lepších výrobných technológií a zároveň poskytujú spotrebiteľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich. Ak sa však na základe dohody o špecializácii alebo dohody o spoločnej výrobe vyrábajú medzi produkty, ktoré jedna alebo viaceré zúčastnených strán úplne alebo čiastočne využíva ako vstup pre vlastnú výrobu určitých nadväzujúcich produktov, ktoré tieto strany následne predávajú na trhu, výnimka udelená týmto nariadením by sa mala podmieniť aj tým, že podiel zúčastnených strán na príslušnom trhu s týmito nadväzujúcimi produktmi nesmie presiahnuť určitú úroveň. V takomto prípade by totiž výlučné skúmanie iba trhového podielu zúčastnených strán na úrovni medzi produktu znamenalo opomenutie potenciálneho rizika uzavretia trhu alebo zvýšenia cien vstupov pre konkurentov na úrovni nadväzujúcich produktov. Nie je však možné automaticky predpokladať, že dohody o špecializácii buď spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy, alebo nespĺňajú podmienky článku 101 ods. 3 zmluvy, keď sa presiahne hraničný trhový

podiel stanovený v tomto nariadení alebo keď nie sú splnené iné podmienky tohto nariadenia. V takých prípadoch je potrebné vykonať individuálne posúdenie dohody o špecializácii na základe článku 101 zmluvy.

- (11) Toto nariadenie by nemalo vyňať dohody obsahujúce obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie pozitívnych dosahov vytváraných dohodou o špecializácii. V zásade by z výhody skupinovej výnimky zavedenej týmto nariadením, a to bez ohľadu na trhový podiel zúčastnených strán, mali byť vylúčené dohody obsahujúce určité druhy závažných obmedzení hospodárskej súťaže týkajúce sa stanovenia cien účtovaných tretím stranám, obmedzenia výroby alebo predaja, ako aj rozdelenia trhov alebo zákazníkovo.
- (12) Obmedzenie trhového podielu, nevyňatie určitých dohôd a podmienky stanovené týmto nariadením zvyčajne zabezpečujú, že dohody, na ktoré sa vzťahuje skupinová výnimka, neumožňujú zúčastneným stranám vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti predmetných produktov alebo služieb.
- (13) Komisia môže odňať výhody tohto nariadenia podľa článku 29 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 a 82 zmluvy⁽¹⁾ vtedy, ak v konkrétnom prípade zistí, že dohoda, na ktorú sa vzťahuje výnimka ustanovená v tomto nariadení, má účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy.
- (14) Orgán členského štátu na ochranu hospodárskej súťaže môže na základe článku 29 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1/2003 odňať výhodu vyplývajúcu z tohto nariadenia, pokiaľ ide o územie tohto členského štátu alebo o jeho časť, ak dohoda, na ktorú sa vzťahuje výnimka podľa tohto nariadenia, má v konkrétnom prípade na území tohto členského štátu alebo na jeho časti účinky, ktoré nie sú zlučiteľné s článkom 101 ods. 3 zmluvy, a toto územie má všetky charakteristiky osobitného geografického trhu.
- (15) Výhoda vyplývajúca z tohto nariadenia sa môže na základe článku 29 nariadenia (ES) č. 1/2003 odňať, ak je napríklad relevantný trh veľmi koncentrovaný a hospodárska súťaž je už slabá, najmä z dôvodu postavenia ostatných účastníkov na trhu alebo väzieb medzi účastníkmi trhu, ktoré vznikli na základe paralelných dohôd o špecializácii.

(¹) Ú. v. ES L 1, 4.1.2003, s. 1.

(16) S cieľom uľahčiť uzatváranie dohôd o špecializácii, ktoré môžu mať vplyv na štruktúru zúčastnených strán, by sa lehota platnosti tohto nariadenia mala stanoviť na 12 rokov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- a) „dohoda o špecializácii“ je dohoda o jednostrannej špecializácii, dohoda o recipročnej špecializácii alebo dohoda o spoločnej výrobe;
  - b) „dohoda o jednostrannej špecializácii“ je dohoda medzi dvoma stranami pôsobiacimi na rovnakom trhu produktov, prostredníctvom ktorej sa jedna zúčastnená strana zaväzuje, že úplne alebo čiastočne prestane vyrábať určité produkty alebo sa zdrží výroby týchto produktov a zároveň ich nakúpi od druhej zúčastnenej strany, ktorá súhlasí s ich výrobou a dodávkou;
  - c) „dohoda o spoločnej výrobe“ je dohoda medzi dvoma alebo viacerými zúčastnenými stranami pôsobiacimi na rovnakom trhu produktov, prostredníctvom ktorej sa dve alebo viaceré zúčastnené strany na recipročnom základe dohodnú, že úplne alebo čiastočne prestanú vyrábať určité, ale rôzne produkty, alebo že sa zdržia ich výroby, a že ich budú kupovať od iných zúčastnených strán, ktoré súhlasia, že ich vyrobia a dodajú;
  - d) „dohoda o recipročnej špecializácii“ je dohoda, prostredníctvom ktorej dve alebo viaceré zúčastnené strany súhlasia so spoločnou výrobou určitých produktov;
  - e) „dohoda“ je dohoda, rozhodnutie združenia podnikov alebo zosúladený postup;
  - f) „produkt“ je tovar alebo služba vrátane medziproduktov alebo služieb, ktoré sú medzistupňom finálnych služieb, a finálnych tovarov alebo služieb, s výnimkou distribúcie a služieb prenájmu;
  - g) „výroba“ je výroba tovarov alebo príprava služieb a zahŕňa výrobu prostredníctvom subdodávateľských vzťahov;
  - h) „príprava služieb“ sú činnosti, ktoré predchádzajú poskytovaniu služieb zákazníkom;
  - i) „relevantný trh“ je relevantný trh produktov a relevantný geografický trh, ku ktorým patria produkty špecializácie; v prípade produktov špecializácie, ktoré sú medziproduktmi úplne alebo čiastočne využívanými jednou alebo viacerými zúčastnenými stranami pre vlastnú spotrebu na výrobu nadväzujúcich produktov, je to okrem toho aj relevantný trh produktov a relevantný geografický trh, ku ktorým patria nadväzujúce produkty;
  - j) „produkt špecializácie“ je produkt, ktorý je predmetom dohody o špecializácii;
  - k) „nadväzujúci produkt“ je produkt, na výrobu ktorého jedna alebo viaceré zúčastnených strán ako vstupy využívajú produkt špecializácie a ktorý tieto zúčastnené strany predávajú na trhu;
  - l) „konkurujúce podniky“ sú skutoční alebo potenciálni konkurenti;
  - m) „skutočný konkurent“ je podnik, ktorý pôsobí na tom istom relevantnom trhu;
  - n) „potenciálny konkurent“ je podnik, ktorý by sa, uvažujúc na realistickom základe a nie iba ako o čisto teoretickej možnosti, pri neexistencii dohody o špecializácii v prípade malého, ale trvalého zvýšenia relatívnych cien pravdepodobne podujal, a to najneskôr do troch rokov, vynaložiť potrebné dodatočné investície alebo iné nevyhnutné náklady súvisiace so zmenou, aby vstúpil na relevantný trh;
  - o) „záväzok výhradnej dodávky“ je záväzok nedodávať produkt špecializácie konkurujúcemu podniku inému, ako je strana dohody;
  - p) „záväzok výhradného nákupu“ je záväzok nakupovať produkt špecializácie iba od strany dohody;
  - q) „spoločne“ v súvislosti s distribúciou znamená, že zúčastnené strany:
    - i) uskutočňujú distribúciu produktov prostredníctvom spoločného tímu, organizácie alebo podniku, alebo
    - ii) určia za distributéra tretiu stranu na výhradnom alebo nevýhradnom základe, pod podmienkou, že táto tretia strana nie je konkurujúcim podnikom;
  - r) „distribúcia“ je distribúcia, vrátane predaja tovarov a poskytovania služieb.
2. Na účely tohto nariadenia pojmy „podnik“ a „strana“ zahŕňajú príslušné s nimi spojené podniky.

„Spojené podniky“ sú:

- a) podniky, v ktorých strana dohody o špecializácii, či už priamo, alebo nepriamo:
  - i) má právomoc vykonávať viac ako polovicu hlasovacích práv;
  - ii) má právomoc vymenovať viac ako polovicu členov dozornej rady, správnej rady alebo orgánov právne zastupujúcich daný podnik, alebo
  - iii) má právo riadiť záležitosti podniku;
- b) podniky, ktoré majú priamo alebo nepriamo voči strane dohody o špecializácii práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
- c) podniky, v ktorých má podnik uvedený v písmene b) priamo alebo nepriamo práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
- d) podniky, v ktorých strana dohody o špecializácii spolu s jedným alebo viacerými podnikmi uvedenými v písmenách a), b) alebo c), alebo v ktorých dva alebo viaceré z posledne uvedených podnikov majú spoločne práva alebo právomoci uvedené v písmene a);
- e) podniky, v ktorých majú práva alebo právomoci uvedené v písmene a) spoločne:
  - i) strany dohody o špecializácii alebo s nimi spojené podniky uvedené v písmenách a) až d), alebo
  - ii) jedna alebo viacero strán dohody o špecializácii alebo jeden alebo viacero s nimi spojených podnikov uvedených v písmenách a) až d) a jedna alebo viacero tretích strán.

Článok 2

Oslobodenie

1. Podľa článku 101 ods. 3 zmluvy a s výhradou ustanovení tohto nariadenia sa týmto vyhlasuje, že článok 101 ods. 1 zmluvy sa nevzťahuje na dohody o špecializácii.

Táto výnimka platí v rozsahu, v akom takéto dohody o špecializácii obsahujú obmedzenia hospodárskej súťaže, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti článku 101 ods. 1 zmluvy.

2. Výnimka stanovená v odseku 1 sa vzťahuje na dohody o špecializácii obsahujúce ustanovenia, ktoré sa týkajú prevodu práv duševného vlastníctva alebo udelenia licencie na práva duševného vlastníctva jednému alebo viacerým zúčastneným stranám, avšak pod podmienkou, že tieto ustanovenia nepred-

stavujú hlavný cieľ takýchto dohôd a že priamo súvisia s vykonávaním týchto dohôd a sú pre toto vykonávanie nevyhnutné.

3. Výnimka stanovená v odseku 1 platí na dohody o špecializácii, ak:

- a) zúčastnené strany prijímú záväzok výhradného nákupu alebo záväzok výhradnej dodávky, alebo
- b) zúčastnené strany nezávisle nepredávajú produkty, ale realizujú spoločnú distribúciu.

Článok 3

Hraničný trhový podiel

Výnimka stanovená v článku 2 platí pod podmienkou, že kombinovaný trhový podiel zúčastnených strán nepresahuje 20 % ktoréhokoľvek relevantného trhu.

Článok 4

Závažné obmedzenia

Výnimka stanovená v článku 2 sa nevzťahuje na dohody o špecializácii, ktoré priamo alebo nepriamo, samostatne alebo v kombinácii s inými faktormi pod kontrolou zúčastnených strán majú za cieľ:

- a) stanoviť ceny pri predaji tretím osobám, s výnimkou cien účtovaných bezprostredným zákazníkom v rámci spoločnej distribúcie;
- b) obmedziť výrobu alebo predaj, s výnimkou:
  - i) ustanovení o dohodnutom objeme produktov v rámci dohôd o jednostrannej alebo recipročnej špecializácii alebo o stanovení kapacitných a výrobných objemov v rámci dohody o spoločnej výrobe, a
  - ii) stanoviť ciele pre predaj v rámci spoločnej distribúcie;
- c) rozdeliť trhy alebo odberateľov.

Článok 5

Uplatňovanie hraničného trhového podielu

Na účely uplatňovania hraničného trhového podielu stanoveného v článku 3 platia tieto pravidlá:

- a) trhový podiel sa vypočíta na základe hodnoty predajov na trhu; ak údaje o hodnote predajov na trhu nie sú dostupné, na určenie trhového podielu strán je možné použiť odhady založené na iných spoľahlivých trhových informáciách, vrátane objemov predaja na trhu;

- b) trhové podiely sa vypočítavajú na základe údajov týkajúcich sa predchádzajúceho kalendárneho roka;
- c) trhový podiel podnikov uvedených v článku 1 ods. 2 druhom pododseku písm. e) sa rovnomerne rozdelí medzi všetky podniky majúce práva alebo právomoci uvedené v písmene a) uvedeného pododseku;
- d) ak trhový podiel podľa článku 3 najprv nebol väčší ako 20 %, ale následne stúpol nad túto hranicu, pričom nepresiahol 25 %, výnimka podľa článku 2 platí aj naďalej, a to počas obdobia dvoch po sebe idúcich kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, v ktorom bola po prvýkrát prekročená hranica 20 %;
- e) ak trhový podiel podľa článku 3 najprv nebol väčší ako 20 %, ale následne presiahol 25 %, výnimka podľa článku 2 platí naďalej aj počas obdobia jedného kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola po prvýkrát prekročená hranica 25 %;

f) zvýhodnenie podľa písmen d) a e) sa nesmie kombinovať tak, aby presiahlo obdobie dvoch kalendárnych rokov.

Článok 6

Prechodné obdobie

Zákaz stanovený v článku 101 ods. 1 zmluvy sa počas obdobia od 1. januára 2011 do 31. decembra 2012 nebude uplatňovať na dohody platné 31. decembra 2010, ktoré k tomuto dátumu neSplňajú podmienky na výnimku stanovené týmto nariadením, splňajú však podmienky na výnimku podľa nariadenia (ES) č. 2658/2000.

Článok 7

Obdobie platnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

Jeho účinnosť sa končí 31. decembra 2022.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 14. decembra 2010

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO